سخن نخست

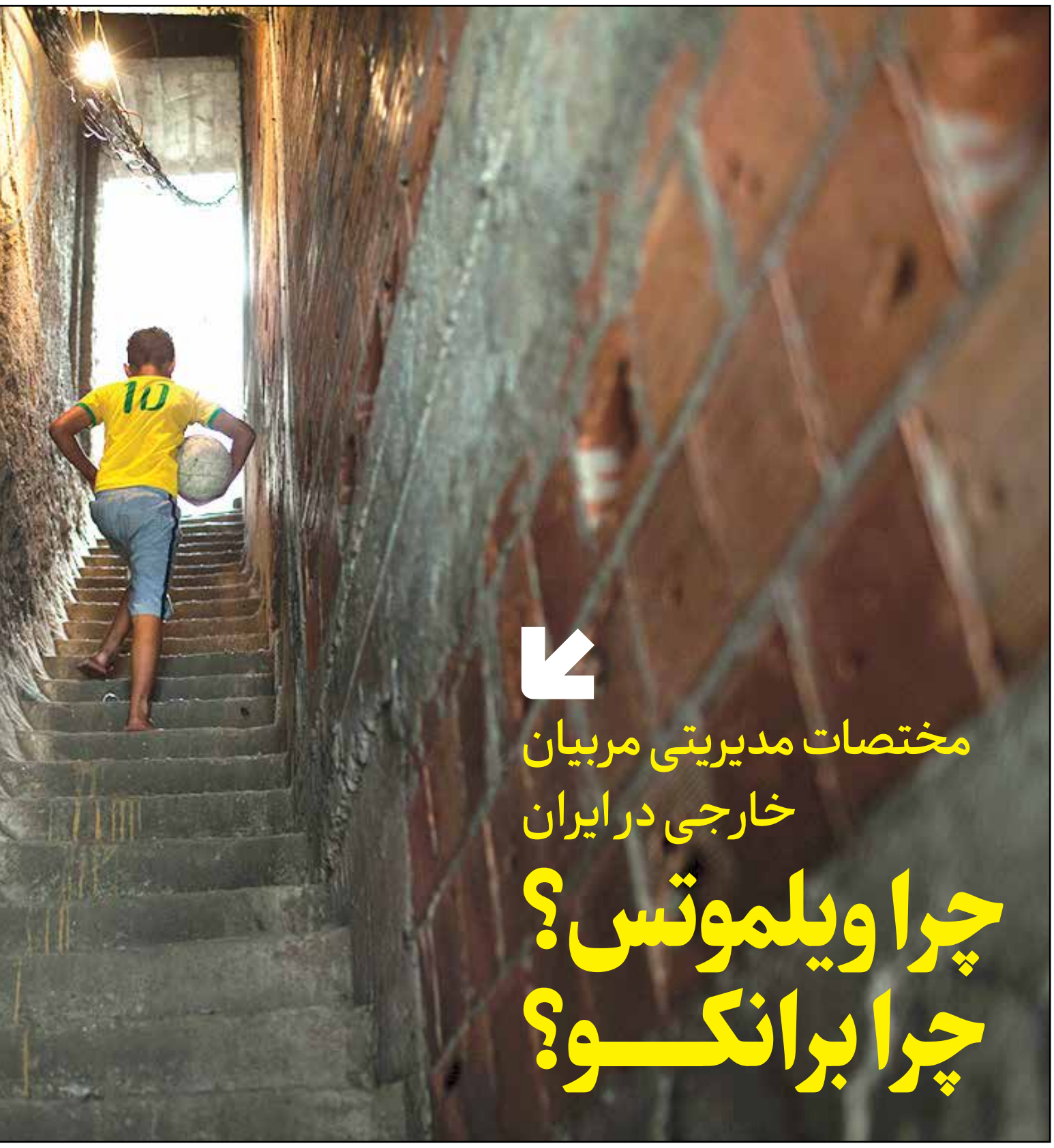

مختصات مدیریتی مربیان خارجی در ایران

چرا ویلموتس؟ چرا برانکو؟

علی عالی
Ali Aali

پرسپولیس، استقلال و تیم ملی تا قبل از حضور مربیان خارجی «تیم» نبودند؛ تیم به معنای یک مجموعه یکدست منظم. آنها هواداران را ناامید می‌کردند. موفقیت‌های برانکو در پرسپولیس، کی‌روش در تیم ملی و نوار پیروزی‌های امروز استراماچونی در استقلال حقیقتی غیرقابل چشم‌پوشی را پیش چشم ما گذاشته است: استعداد و ظرفیت پیشرفت در ایران کم نیست، فقط نیاز داریم که یک مربی آزموده استعدادها را بشناسد و ظرفیت‌ها را شکوفا کند. قرار نیست قدرت و توانمندی مربیان داخلی را نادیده بگیریم اما واقعیت این است که اگر کشورهایی مانند استرالیا، ژاپن، چین و حتی امارات و قطر توانسته‌اند تا بالاترین سطح فوتبال آسیا بالا بیایند، به‌دلیل پشتوانه هدفمند و حساب‌شده‌ای است که ساخته‌اند. ژاپن تا ده سال قبل، حدود پنجاه مربی حرفه‌ای داشت و امروز این عدد به ده‌ها هزار نفر می‌رسد. این پیشرفت با کمک گرفتن و سرمایه‌گذاری روی مربیان خارجی امکان‌پذیر شده است. ایرادی بر این رویکرد وارد نیست و اتفاقاً فوتبال ایران هم باید از آن درس بیاموزد. اصلاً چرا راه دور برویم؟ در همین انگلستان که مهد فوتبال است، مربیان پرتغالی و ایتالیایی مربیگری می‌کنند. حضور در عرصه‌های جهانی، نیازمند مراودات جهانی است. ما نیاز داریم برای بالا کشیدن خود از تجربیات مربیان غیرایرانی استفاده کنیم.

روزآمد بودن یکی از نقاط قوت مربیان خارجی حاضر در ایران است. آنها بلدند نظم را بر تیم‌شان حاکم کنند، تیم زیر مدیریت آنها مجموعه‌ای یکدست می‌شود و دیگر نشانی از تکروی‌های بی‌نتیجه در حرکات تیمی نیست.

آنها با به‌کارگیری به‌روزترین شیوه‌های تمرین تلاش می‌کنند توانایی‌های بالقوه بازیکنان را بالفعل کنند. آنها تکنیک‌های روز دنیای فوتبال را در هدایت تیم خود به کار می‌گیرند و تیم را تبدیل به یک شخصیت با هویت مشخص می‌کنند. به‌کارگیری شیوه‌های نوین تمرینات توسط آنها آمادگی بدنی بازیکنان را بالا برده و این آمادگی، موفقیت‌هایی را همراه آورده است. حالا ما با بازیکنانی طرفیم که می‌دوند و تشنه پیروزی هستند.

بازیکنان کی‌روش را به یاد دارید؟ حاضر بودند بجنگند، تنه بزنند و روی حریف خراب شوند تا به توپ برسند، تا به برد برسند. دانش مربیان خارجی فرهنگ بازیکن‌سالاری ریشه‌دار در فوتبال ما را هم نشانه گرفت؛ آنها اجازه نمی‌دهند بازیکنان از تیم و سرمربی بزرگ‌تر باشند. مربیان خارجی اجازه خودنمایی بیرون از زمین بازی به هیچ بازیکنی نمی‌دهند. به این اسامی دقت کنید: محسن مسلمان، مهدی رحمتی، سیدهادی عقیلی. بازیکنانی هستند که مربیان خارجی از کنار نام‌شان گذشتند تا یک «تیم» بسازند. مربیان خارجی یک خدمت دیگر هم کردند و آن کشف و پرورش استعدادهای جوان ایرانی و میدان دادن به آنهاست. تخصص کی‌روش یافتن بازیکنان جوان در لیگ و تبدیل آنها به ستاره‌های تیم ملی بود. برانکو هم در اوج حاشیه‌سازی‌های رامین رضاییان، محمدصادق محرمی را به فوتبال ایران معرفی کرد. ولاسکو در والیبال با میدان دادن به جوانان، نسلی را به والیبال دنیا معرفی کرد که سال‌ها در بالاترین سطح ماندند. مربیان خارجی هم در درون و هم در بیرون زمین حواسشان به بازیکنان است و همین نظارت، مسئولیت‌پذیری بازیکن‌ها را بیشتر می‌کند تا در خدمت تیم باقی بمانند.

■■■

باید بپذیریم که بدون تخصص و دانش روز یا در حال درجا زدن هستیم یا تحرکات را به سمت تخریب هدایت می‌کنیم. ما هنوز یاد نگرفته‌ایم که از مختصات مدیریتی مربیان موفق خارجی سود ببریم و مربیان جوان و قوی برای خودمان تربیت کنیم. فوتبال ما به مربیانی نیاز دارد که استعدادیابی شوند، آموزش درست ببینند و براساس شایستگی‌هایشان سازماندهی شوند و درنهایت از توان کارشناسی‌شان استفاده مناسب صورت بگیرد. در کشورهای توسعه یافته، مکانیزم تربیت کادر و مدیر یکی از هدف‌های جدی هر سازمان است. امروز نیروی انسانی بزرگ‌ترین سرمایه برای هر مجموعه است. وقتی ما نیروی انسانی را که سرمایه واقعی است به فراموشی می‌سپاریم و ارزش دانش و توان آنها را به حداقل تقلیل می‌دهیم، بدیهی است که فرصت سوءاستفاده را به مدیر ناکارآمد می‌دهیم. آنها می‌دانند که زمان زیادی در اختیار ندارند، پس در اغلب موارد با تهدید و ارعاب، کارشناس واقعی را کنار می‌زنند و بعد با تملق و فرمانبری بالادستی‌ها موقعیت خود را برای مدت کوتاه تثبیت می‌کنند.

■■■

پس فوتبال ایران نیاز به مربیان خارجی دارد. مربی خارجی با خود تحول می‌آورد. نوآوری‌های مربی خارجی به فوتبال ایران کمک می‌کند تا فلسفه‌ای

ویژه نامه آخر هفته ایران ورزشی

صاحب امتیاز:
خبرگزاری جمهوری اسلامی
مدیرعامل موسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران:
مهدی شفیعی
سردبیر: علی عالی
دستیاران سردبیر:
آرمن ساروخانیان، رسول مجیدی، مجتبی رفیعی

سرویس فوتبال ایران:
فرشاد کاس‌نژاد، ناصر قراگزلو، وصال روحانی، حمیدرضا عرب، سعید آقایی، جعفر برزگر، امیر اسدی، محمد قراگزلو، هومن جعفری، اکبر منتشلو، سمیرا شیرمردی، بهناز میرمطهریان، مهدیه دریابیگی، حسین قهار، سامان موحدی، سام ستارزاده، نوید صراف، سالار علیخواه، احسان محمدی، علی مغانی
سرویس ورزش جهان:
اشکان نعمت‌پور، یاسر احمدی، سیدعلی بلندنظر، حمید کشاورز
سرویس ورزش ایران:
آزاده پیراکوه، محسن وظیفه، رضا عباسپور، محسن آجرلو، ناصر انصافی مقدم، شکوفه موسوی، وحید جعفری
صفحه‌آرایی: فرشید بهاری، محسن ذاکری حامد حسینی، علی عباسی، نسرین کاظمی
عکس: نعیم احمدی
عکس جلد: سعید زارعیان
طرح: شهاب جعفرنژاد
ویراستاران: مسعود قراگزلو، علیرضا عبدالوند، مهرداد افشار، فرشته معتمدی، معصومه مهدوی روشن، لیلا امیری، سیده زهرا آرامی
روابط عمومی: سمیه مهدی‌پور
سپاس ویژه از
بهمن فروتن، مجید جلالی، جلال چراغپور، شهاب پاک نگر، محمد نصیری، رضا درویش
لیتوگرافی: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
چاپ: ایرانیان
آدرس: تهران، خیابان خرمشهر، پلاک ۲۰۸
تلفن: ۴-۸۸۵۰۴۱۱۳ نمابر: ۸۴۷۱۱۱۷۳
امور مشترکین: ۹-۲۲۲۲۴۳۸
سازمان آگهی: ها: ۸۸۵۰۰۶۱۷